

Nemško uradno poročilo od srede.

K. B. Berlin, 24. novembra. (W. B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Arma da Hindenburga. Južno-vzhodno od Rige vjeli smo 6 oficirjev in 700 Rusov ter zaplenili 2 strojne puške.

Arma da Linsingen. Napadi ruskih oddelkov severno-vzhodno od Satoryska in Dubisze severno-železnice Kowel Rowni so zavrnjeni. Vjeli smo 50 Rusov in zaplenili 3 strojne puške.

Balkansko bojišče. Avstro-ogrške čete so zavzele Mitrovico, nemške biete pa Prištino. Srbi so zapadno od Prištine čez Sitnico načaj vrženi.

Vrhovno armadno vodstvo.

Meseca oktobra je bilo 42.600 Rusov vjetih.

"Berliner Tagblatt" poroča: Meseca oktobra smo vjeli 42.600 Rusov, 190 ruskih oficirjev in zaplenili 92 strojnih pušk. Od tega odpade po trdnih nemških izkazih na okrožje nemške armade na vzhodu 18.600 mož, 120 oficirjev in 31 strojnih pušk. Na okrožje c. in kr. armade pade 24.000 mož, 70 oficirjev in 31 strojnih pušk.

Beg srbske vlade.

K.-B. London, 22. novembra. "Daily Chronicle" poroča iz Atene: Srbska vlada je Mitrovico opustila in se je podala proti vnuči v smeri na Dibro. Morda bode zbežala Albanijo.

Konec srbske armade.

"Pester Lloyd" poroča iz Niša o pogovoru vojega zastopnika z bolgarskim poveljnikom generalom Bojadjev, ki je m. dr. dejal: — O srbski armadi, ki hoče zbežati na Crnogorsko, niskoraj več govor. Srbske armade v pravem zmislu sedenice. To so vse premagane čete, večinoma brez častnikov in podčastnikov. Vojaki nečajo svoje orožje proč, ako imajo zato priliko. To so bolj begunci nego vojaki. Ako bi se im posrečilo, zbežati v Črničoro, bi še manj uslužili imena armade, ker bi tja prišli brez trena in topov. Večinoma pravijo srbski vojaki, da se nočajo več v tuji deželi boriti. Upam, da bodemo v prav kratek čas Srbe popolnoma premagali ter s prostimi silami na vnuču nastopivše čete četverozvezje, zamorce, Anđeže in Francoze pobili. Kadar bodemo s temi 100.000 mož, ki jih je štela srbska armada, potoviti, bodemo pač tudi lahko brez težave onih 100.000 mož četverozvezje premagali. Čisto siurno je, da ne more biti več govor a res nem odporu srbske armade.

Ena tretina srbske armade vjeta.

Listi poročajo iz područnih virov: Z ozirom na vsak dan naraščajoče število srbskih vjetnikov je zanimivo dognati, da je že ena tretina srbske armade vjeta. Glasom trdnih izkazov znaša število srbskih vjetih do 91.000 mož.

Bolgarsko uradno poročilo od 21. novembra.

K. B. Sofija, 22. novembra. (Uradno poročilo o dogodkih dne 21. novembra.) Boji okoli Prištine trajajo naprej. Doslej smo pri Gjanu, 32 kilometrov južno-vzhodno od Prištine, 7000 Srbov vjeli, 2 strojne puške in 4 opove zaplenili.

Podrobnosti orjaške bitke ob Soči.

Da ima laški topničarski ogenj grozovite sphe, o tem so bili Italijani tako prepričani, a so na nekem mestu poslali poizvedovat častniško patruljo, ki naj dožene, da so vsi branilci es mrtvi. Prav blizu pred napol sestreljeno vino so postreljili patruljo in le ranjenega pomenika za nogo potegnili v jarek. Vjetniki privodevijo, da se boje Lahi najbolj Podgora, katero imajo za nepremagljivo. Ta raztrgani in

po tisočerih izstrelkih razkriti rjavi grič, ki se kakor ključavnica postavlja pred Gorico, je veljal že bekatombe mrljev. Preko gora padlih tovarišev, ki še leže v ospredju, ženo Lahi vedno novih krdel. Dokazano je, da so v vseh oddelkih laške fronte pobrali čet in jih pritegnili pred to peklensko žrelo ognja in železa.

Pred nekaj dnevi so postavili na sosednji Sabotin laški brigado. Vjet laški podčastnik mi je pripovedoval, da je imela brigada 2000 mrljev. Polkovnik se je onesvestil, potem se ga je lotilo krčevito ihtenje, tako ga je prevzel pogled na razbito krdelo, ki je priběžalo razrušeno nazaj. Bataljon kolesarjev, ki so ga pritegnili iz Tirolske, je bil pri Oslavju deloma uničen deloma vjet. Med vjetniki je bil tudi major in stotnik, ki je imel še 26 let. Strašne izgube na častnikih silijo Lahe, da poverijo poveljstvo večjih oddelkov čisto mladim častnikom, to pa na škodo disciplini. Govoril sem s korporalom, ki je porabil jutranjo meglo ter jo odkuril nam. Govoril je dobro nemški, ker je delal sedem let v Pforzheimeru pri Monakovem. Ko sem ga vprašal, zakaj je ubežal, je rekel: „Truden sem, zadosti mi je vojne. Na Sabotinu smo izgubili 1000 mož pri samo enim napadu. Nihče od nas ne veruje več, da pade Gorica. Vsi delavci pri nas misljijo o vojni kakor jaz, le oni, ki so jo provzročili, so drugih misli. Vam se godi bolje, bojudete se za domovino, ki vas preživila. Kadar pa se jaz vrnem po vojni domov, treba mi bo zopet navezati culto in iti v tujino.“

Drug vjetnik se je šalil rajši. „Cadorna je rekel, da bodemo tretji dan ofenzive v Gorici, a da bodemo imeli vodnike na tej poti, tega ni povedal.“

Poleg takih elementov je tudi mnogo oddelkov, ki se bore z junaškim preziranjem smrti. Znani so v tem alpini in bersagliieri. Pri Podgori je isti bataljon osemkrat jurišal na isto postojanko. Po osmem naskoku je bilo le še 100 mož, ki so jih vjeli naši.

Prvi dan, ko sem prišel na soško fronto, sem videl laška orjaška letala, ki merijo počez 30 metrov in so oborožena s tremi strelnimi stroji. Letala so križarila pol ure vzhodno Gorice. Dvakrat je napadel majhen, naš letalec orjaškega nasprotnika in razločno se je čulo razglanje strelnega stroja z 2000 meterske višine. Hkrati je vrgel eden Italijanov tri bombe po 25 kg. Dve sta se razpoločili komaj sto korakov proč od naše skupine in izkopale v zemljo globoke jame, tretja pa se ni razpočila, ker je priletel na močvirje.

Drugi dan sem gledal z griča po bojišču in vidiel od morja do poraslih vrhov Sv. Gore, opazjuč silno streljanja topov.

Tretji dan sem prišel v Gorico. Mesto, katerega Lahi nekaj časa niso obstreljevali, so obisipali sedaj z razstrelji. Oni dan, ko sem bil tam, je padlo v mesto pet težkih in neštevilno malih granat. Na griču pri Podgori, ki je bil sicer lep gozd, stoe le še tri gola tenka debla. V kavarni s prelukanimi okni smo čuli pri zavetru najnovnejši dogodek: granata je pred nekaj dnevi priletelna v lokal pri oknu in pri vratih zletela na cesto, kjer se je razpočila brez letela na močvirje.

Tako izredno blagodejne, bolečine odpravljajoče, ozivljajoče vdrgnjenje s Fellerjevim rastlinskim esenčnim fluidom z znakom

napravi nas odprone proti mokroti, prepelu ter

proti

prehlajenju

in odpravi bolečine. 12 steklenik franko 6 K 24 steklenik franko 10 K 60 vin. Lekarnar E.V. Feller, Stubiča, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Čež 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

škode. Pri onem oknu je čital časnike nadpočnik, kateremu se ni zgodilo čisto nič.

Ko sem se vozil iz Gorice, je bilo grmenje od Šmihela sem najjače in podgorski vrh je bil zavti v gost rumen dim. Topovski strelji in pritajeno godrnjanje oddaljenih eksplozij so me spremljali iz nesrečnega mesta, kateremu nedostaja v srečo samo še rešitev od svojih rešiteljev.

Skuludis.

Prinašamo sliko novega ministerskega predsednika na Grškem Skuludisa. Mož velja za

pristaša nepristranosti Grške in za nasprotnika Venizelosovih vojnih hujškačev.

Izpred sodišča.

Grof navijalec cen.

Dunaj, novembra 1915. Te dni stal je pred tukajšnjim sodiščem grof Gisbert Wolff-Metternich, obtožen zaradi navijanja cen. Prodal je namreč neki avtomobilski pneumatik za 1150 kron, dasi je bil kot staro blago vreden le 1 K 20 h za kilogram. Grof je bil obsojen na teden dni zapora in 200 K globe.

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptujem zopet vsaki petek. Opozarjammo špeharje nato in upamo, da se bodejo živahnno udeleževali teh sejmov.

Vozniki, ki bi vozili drva, naj se čimprej oglašajo pri okrajnem zastopcu v Ptuju.

Vri ptujski pionirji od 6/3. pionirske stotine, vojna pošta št. 603, nam pišejo sledče navdušeno in veselo pismo: „Bojno polje dne 16. novembra 1915. — Našim slovenskim ženam in dekletom. — Malo se sicer sliši v „Štajercu“ o krepkih ptujskih pionirjih, pa vendar tudi mi delamo vztrajno in pogumno za blagor mile domovine. Obiskala nas je sicer prej zima kot Vas, drage Štajerke, pa to ne more zadrževati železnega Slovenca ki je že tolkokrat naklestil izdajskoga polentarja. Res malo je včasih sitno, kadar pletemo mreže za Laha pred našimi postojankami; zato pa drage slovenske žene in dekleta; plietite le pridao rokavice in nogavice, da ne pridemo brez nohtov domu. Pa tudi merica pristnega Ljutomeržana bi se nam izborno prilegla. Tem težkim dnem pa se pridruži tudi kaka vesela urica pri topli pečki. Pa vsaj pristnega Štajerca pravzaprav nič žaliti ne more. V najhujših dneh doni mila slovenska pesem med sivimi skalami koroškimi. Zato pa Slovenci! Le pogum! Laha bomo zvili v kozji rog, potem pa se vrnemo kot zmagovalci na zeleno spodnjo Stajersko. Do tedaj pa nam pripravite domačih klobas, kak liter starega in boljšo postelj kot jo imamo tukaj. Iskrene pozdrave do svidenja pošiljajo: Alois Berlič, štabni narednik iz Gereje vasi pri Ptaju, Miško Runovec, narednik, Jožef Zelenko, četovodja iz Podvinca pri Ptaju, Adolf Gabrič, desetnik iz Brežic, Janko Slavinec, poddesetnik iz Ljutomerja, Florijan Turnšek, poddesetnik iz Poberžja pri Sv. Vidu, Fric Zupančič iz Gereje vasi, Fric Selinšek iz Zatolič na dravskem polju in Janez Tuš iz Jarenine pri Mariboru kot stotniški kuhan ter Alojzij Ruppacher iz Sevnice nad Mariborom!“ (Pozdravljamo

iz srca vrle štajerske fante, ki se borijo tako junaško za čast naše avstrijske domovine! (Op. ur.)

Zagotovitev vrtnega fižola za seme. Piše se nam od c. kr. namestnike: Nasadu vrtnega fižola, ki ga je prištevati k najbolj dobroščim in važnim vrstam zelenjave, bo treba tudi v prihodnjem letu posvečati večjo pozornost. — Prvi predpogoje je, da nabavimo in preskrbimo zadostne množine semenskega blaga, katerega pa letos vsled zdaj nastopih mrazov in mokre jeseni žalibog vsi vrtni posestniki — zlasti oni v višje ležečih krajih — dežele ter v višjih legah — niso mogli pridelati v zadostni množini in ga bo treba dokupiti. V prejšnjih letih je bila navada, da se je potrebno semensko blago davačalo iz nemških dežel, ki se bavijo z vzgajanjem semena; to je pa sedaj izključeno, ker potrebuje Nemčija sama več tega blaga in je izpadla žetev v najvažnejših semenarstvih le prav pičlo ter je vsled tega prepovedan vsak izvoz za vse semenske vrste. Navezani smo torej v tem oziru popolnoma na sbe in skrbeti bomo moralni, da bomo ohrasili velik del v deželi pridelanega fižola, zlasti rumenega ter zelenkastega kolnatega in nizkega fižola za nasad. Po veljavnih ukazih je pa prodaja takega vrtnega fižola dovoljena le na upravičene trgovine s semenskim blagom in na poljedelske družbe in sicer le do 1. januarja 1916; radi tega naj velja vrtnim posestnikom opomin, da naznanijo one množine zrelega semena dobrej fižolovih vrst — toda ne poljskega fižola — ki jim preostane, če odtegnejo ono množino, ki jo bodoje bržkone sami potrebovali, kaki do trženja semenskim blagom upravičeni trgovini, in če mogoče tudi navedejo vrsto vrtnega fižola. Najbolj priprosti način bi bil, da bi podružnice c. kr. poljedelske družbe za dotedni kraj nabile po vrstah mnogokrat le majhne količine fižola in nabranu semenje naprej oddajale domaćim semenskim trgovinam; po določbah ukaza morajo podružnice o tem spisovati natančne zapiske. Za tako semensko blago ne veljajo oblastveno določene prevzemne cene, temveč se bodoje radi večje vrednosti plačevalo za vrtne fižel bistveno višje cene. Kdor ne ve, ali velja kaka vrsta za vrtni fižol, naj se obrne do "Poizvedovalnega in obveščevalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu v Gradcu" ("Auskunftstelle für Gemüse- und Kartoffelbau bei der k. k. Statthalterei") v Gradcu, Burgring št. 4 ter vpošlje poskušajo semenja kot vzorec brez vrednosti; to mesto daje na željo na znanje naslovu vseh domaćih do trženja s semenjem opravičenih trgovin.

Preselitve naših vjetnikov na Ruskem. Habsburški "Rdeči križ" je dobil iz Rusije uradno poročilo, da so spravili vse avstrijske in nemške vojne vjetnike, ki so bili doslej nastanjeni v vzhodni Rusiji, zahodni in srednji Sibiriji, v vzhodno Sibirijo, Transbajkalsko in Amursko ozemlje. Kakor se poroča iz Berlinu, se s to preselitvijo položaj naših vjetnikov ne bo poslabšal, ampak vsled ugodnejših razmer za prehrano vjetnikov celo znatno poboljšal.

Uradno določene cene za svinjsko mast in meso. Na Dunaju so se vršila med avstrijsko in ogrsko vlado dolgotrajna pogajanja zaradi določitve cen za svinjsko mast in svinjsko meso. Prišlo je do sporazuma. V tozadovni ministrski odredbi, ki bo v najkrajšem času izšla, bodo baje določene cene za svinjsko mast in meso takole: Cene za svinjsko meso bodo določene na 5 K 20 h, 5 K in 4 K 80 h, za svinjsko mast pa na 6 K 80 h, 6 K 50 h, 6 K 20 in 6 K.

Dansko meso v Zagrebu. V Zagrebu so dobili zdaj prvi vagon zmrznenega mesa iz Danskega. Prebalstvo je s tem mesom kako zadovoljno. Vsled tega je aprovizacijski odbor sklenil, naročiti še več vagonov tega ceneva mesa.

Kuga na gobcih in parkljih. Je pričela razsajati v celjskem in vranskem okraju. Vsed tega je c. k. namestništvo prepovedalo promet z živo govejo živino, ovčami, kozami in svinjami v teh okrajih. Prevoz je dovoljen samo po želevnicu. Živinski sejni so prepovedani; nadalje je prepovedano, kupovati v teh dveh okrajih parkljarje od kraja do kraja, od posestva

do posestva. Iztakalo je prepovedana prosta hoja živine po posestvih, cestah in potokih. Živino se ne sme napijati pri skupnih studencih in potokih. Za izvoz živine iz omenjenih okrajev pa je treba posebnega dovoljenja.

Umrl je na Dunaju znani soci demokratični voditelj in poslanec Winarsky. Zadela ga je v kavarni kap. Winarsky bil je eden najodličnejših vodilj soci demokratične stranke.

Galiških beguncov je na Dunaju še kakih 120 000. Zdaj bo dovoljen povratek beguncem zopet v nekatere gališke okraje, m. dr. tudi v Lemberški okraj, tako da jih odide iz Dunaja kakih 50.000, iz cele Avstrije pa več kot 120 000 oseb.

Vpklic letnikov 1872, 1873, 1874 in 1896 pod orožje. Uradno se razglaša: Čnovojniki letnikov 1872, 1873, 1874 in 1896, ki so bili pri zadnjih naborih spoznani za sposobne, so vpoklicani za dne 6. decembra 1915 pod orožje.

Telegrafiranje po vsej Štajerski in Hrvatski prosti. Vojaska oblast je odredila, da je odslj promet za zasebne telegrame po vsej Štajerski in za okrožje Zagreb, Varaždin ter Bjelovar-Križevci na Hrvatskem prost.

Svinje in mast v Bolgariji. Zadruga mesarjev v Gradcu je dobila obvestilo, da bo prve dni meseca decembra poslana iz Bolgarije v Gradec in na Danaj večina množina pitanih svinj in več vagonov svinjske masti. Upati je, da bodo to vplivalo na pomanjkanje tega blaga ter na naravnost gorastosne cene.

Cepljene trte. Štajerski deželni odbor ima letos na razpolago 500 000 komadov cepljenih trt. Kdor jih rabi, naj se zgledi pri občini ali kmetijski podružnici. Naročila se morajo do 15. decembra 1915 vposlati deželnemu odboru. Cena cepljenim trtam je 12 krov za 100 komadov.

Omenjitev prodaje mesa po gostilnah. Namestništvo je izdalo naredbo, s katero se omejuje uporaba oziroma prodaja mesa po gostilnah. Dovoljena je nadalje prodaja samo ene vrste sveže napravljene močnati jedi. Gleda prodaje mesenih jedi je določeno: Dovoljeno je prodajati samo štiri mesenih jedi. Če se prodaja kuhanzo goveje meso, se sme prodajati še samo ena druga vrsta govejega mesa, dočim morata biti ostali dve dovoljeni vrsti mesa bodisi ali obe svinjsko meso, ali telečko meso ali kuretkino. Če se prodaja meso, pri katerem se uporablja sirovo maslo ali svinjska mast, se ne sme istočasno prodajati nobene druge vrste mesa. Prodaja ovčjega mesa ter prodaja drobowine (jetra, pljuča, ledvice itd.) je neomejena, če se pri tem ne uporablja sirovega masla ali svinjske masti. Da se štedi tudi z mastjo, ni dovoljeno gostilnam prodajati ob sobotah na svinjski masti ali na sirovim maslom počenega ali praženega mesa, tudi ne divjačine ali perutaine.

Cene za pšenično moko na Ogrskem znižane. Ogrska vlada je znižala cene za pšenično moko za kuhanje. Najvišje cene so sedaj med 51 K do 52 K 52 vin za 100 kilogramov. Poprej pa so znašale 59 K do 60 K 50 vin.

Pivo zopet dražje. Zveza avstrijskih pivovarnarjev naznana, da bo zvišala z novim letom

vnovič cene za pivo in sicer bo to zvišanje nekoliko večje, kakor je bilo zadnje. Visoke cene za ječmen so baje glavni vzrok zvišanja cen za pivo.

Plavba po Savi. Od 22. novembra nadalje do preklica je vstavljeni vsaka plavba po Savi ob kranjsko-štajerski meji med Litijo in Trbovljami. Od Trbovelj notri do štajersko hrvatsko-kranjske meje je plavba po Savi dovoljena le osebam, ki imajo tozadovna potna dovoljenja. Pred mostom v Radečah kakor tudi pred onim v Brežicah se pa mora vsak čoln in plav vstaviti, da se oblast prepriča, je li ima lastnik to potno dovoljenje pri sebi. Vsak prestopek zoper to odredbo se hudo kaznuje.

Vojni stroški do konca leta 1914. Kontrolna komisija državnih dolgov je izdala sedaj izkaz o državnih dolgovih, kolikor so znašali koncem decembra 1914. in obsegajo tudi državne dolbove, najete v tem času za vojno. Koncem leta 1914. so znašali vsi državnii dolgovi skupno 17.960.863.376 krov in so se od junija 1914 pomnožili za 4.958.796.053 krov. Za ta državni dolg je treba plačati na leto 700.817.821 krov obresti.

Sovražni vojskovodje. Čudno zvezana so imena vojaških poveljnikov sovražnih nam armad. Eso jih:

Joffre
Franch
Putnik
Nikolaj

Povišan davek in višje cene za špiritu. Vlada je povisila davek za špiritu, in sicer za 40 vin, za liter alkohola, tako da bo znašal od zdaj naprej davek na žganje 2 K do 2 K 50 vin, za liter alkohola. Obenem je določila cene za denaturirani špiriti, t. j. špiriti, ki se ga rabi v industriji, ne pa za zavzivanje. Pri prodaji denaturiranega špirita v sodih ali v železnih kotlih, ki držijo več kakor 500 litrov, so pri prodaji na debelo določene sledeče najvišje cene: Za Štajersko, Korosko in Kranjsko 109 K, za Trst, Istro, Gorico in Gradiško pa 113 K. Cene veljajo za vsakih 10.000 literskih odstotkov proti gotovem placilu, prosti voznine do tiste železniške postaje, ki je kraju za katerega je namenjen, najbližji, toda brez kakih morebitnih občinskih doklad. Cene za špiriti pri prodaji na drobno in sicer manj kakor 25 litrov, smejo biti k večjemu za 10 odstotkov višje, kakor pri prodaji na debelo. Za prestopek zoper to na vvedbo je določena denarna globla do 5000 krov, oziroma kazens zapora do 6 mesev. Donesek novega davka se bo vporabil za deželne finance. Ustanovi se tudi posebna centrala, ki bo razpolagala z vsem špiritem. Zato pride vsa zaloga špirita po stanju dne 13. novembra in ves v bodoče producirani špiriti pod zaporo. Centrala bo prodajala špiriti. Potem takem posamezne žganjarne ne bodo več prodajale špirita temveč ga bodo morale ponuditi centrali.

Agitacija v Ameriki proti Avstriji in Nemčiji. (Kor. ur.) "Politische Korrespondenz" piše: Iz kako motnih virov zajema časih sovražna agitacija proti Avstro-Ogrski v nevralnem inozemstvu, to kaže početje bivšega avstrijsko-ogrskega konzula v San Francisku, Goričarja, ki je bil nazadnje dodeljen nekemu avstrijsko-

Črnogorski kralj Nikita.

Prinašamo sliko črnogorskega kralja Nikite in njegovega sinka prestolonaslednika Danila. V zadnjem času so prišla namreč poročila, da je Nikita nevarno obolen. Zato je moral tudi Danilo od Kap Martina v Cetinje odpotovali. Dognano še ni, ali je bolezen Nikite navadna ali pa ima politični značaj. Kajti v zadnjem času se je pričelo državici ovčjih tatov tudi precej slabo goditi.

Prinz Danilo v. Montenegro

König Nikolaus I. v. Montenegro

yskemu konzulatu v Nemčiji in je v oktobru 914 na bagu podoben način zapustil svoje mesto, ker se je bil že začetkom vojne naredil umljevega. Stopivši v Rim v zvezo s politično laboglasnimi krogi, je šel v Zedinjene države, ker je začel proti monarhiji sovražno delovanje. Tega človeka, o katerem se dosedaj ne ve prav dobro, ali se ga ožigosa kot izdalca, ali — kar domnevajo njegovi tukajšnji znanci — tot umobolno zmedo, navaja ameriško, čvetorezi prijazno časopisje, kot glavno pričo za teke, časih naravnost smešne obtolžitve proti monarhiji. Glasom Reuterjeve brzovajke iz New Yorka, posnema "Newyork Times" po "Providence Journalu" baje od Goričarja izvirajoče test, da so Zedinjene države preplavljene avstro-ogrskih in nemških vohuuov in da je vsak Avstrijec ali Oger v deželi v zvezi z gibanjem proti ameriškim municipijskim tovarnam. Od začetka vojne naj so avstrijsko-ogrski in nemški agentje v Zedinjenih državah porabili od 30 do 40 milijonov dolarjev, da bi na žaljo nemškega poslanika grofa Bernstoffa žrtvovali človeška življenja in imetja ter provzročili politične in socijalne zapletljaje. Proti tej čudežni vesti nastopiti pač ne bo treba. Merodajni krogi ameriški bodo, kakor mi, komaj prišli v položaj, dobiti za Goričarjevo početje druge kakor neplene in zaničljive nagiba.

Od "Rdečega križa". Pred kratkim se je vrnila seja zvezinega vodstva avstrijske družbe "Rdečega križa", na kateri se je podalo tudi poročilo o finančnem položaju družbe. Poročilo je posneti, da je družba res velikansko delo izvršila. Glavni dohodek družbe so bila darila, ki so znašala okoli 11 milijonov kron v gotovini in 739.000 K v vrednostnih papirjih. K temu pride še svota 832.000 K za podelitev častnih znakov itd. Dohodki v gotovini znašali so okoli 13 milijonov kron, izdatki pa 11.6 milijonov. Tako se je izdal za sanitetni material, bolnišnične predmete, okrepečalne stvari 5 milijonov, za bolnišnično perilo 1 in pol milijona, za zdravila 750.000 kron itd. Upati je, da bodo požrtvovano prebivalstvo družbo tudi v bodoče tako krasno podpiralo.

Obesil se je hlapec Vinko Elbl v Maria-Feichtu na Koroškem. Bal se je kazni, ker je nekaj denarja poneveril.

Iz vojaške bolnišnice. Sprejeli smo: „Srčne pozdrave pošljamo vsem prijateljem in zancem slovenskih rodovin! Ob enem Vam voščimo veselo Božične praznike in veselo novo leto! Tukaj se nahajamo v rezervni bolnici številka 4 na Dunaju: Karl Kupak iz Brežic, preje trgovski pomočnik v Sv. Križu pri Kostanjevici, četovodja Josip Uitz, Št. Vid, Koroško, Leopold Šterban, zrakoplovec, Trbovlje, Jurij Katz, Slovenska Bistrica, Matija Iskra, Ilirska Bistrica, Franc Košec. Drešinja vas pri Celju. Bog do svidenja, bratje!“

Vspreh podpisovanja na tretje vojno posojilo na Štajerskem. Uradne vgotovitve višine na Štajerskem pri subskripcijah mestih podpisane nega 3. avstrijske vojnega posojila so podale nepriskakovano visoko svoto okroglih 271 milijonov kron. Od teh odpade na Štajersko eskomptno banko, češko unionbanko, osrednjo banko nemških hranilnic, avstrijsko drž banko, dunajsko bančno društvo in anglobanko skupaj 152 milijonov in na hranilnice na Štajerskem nad 80 milijonov; potem takem so se slednje na podpisovanju vdeležile s 13% vložnine. Ostank subskribirane svote je bil podpisan pri drugih kreditnih zavodih v deželi, pri poštni hranilnici in pri davčnih uradih. Če pomislimo, da Štajerski nikakor ne moremo pristejeti k bogatim krowninam, da niso nadalje najbogatejši faktorji dežele, namreč največja industrijska podjetja in

najimovitejši zemljiski posestniki podpisali vojne posojila na Štajerskem temveč pri dunajskih finančnih zavodih in torej niso izkazani v navedeni svoti, smemo pač po pravici trditi, da je doseženi vspreh posebno ugoden. Tudi Štajerska mladina se je navdušeno odzvala klicu domovine ter po svojih močeh kar največ pripravljala v spreh 3. vojnega posojila. Da imenujemo le posamezne zavode, naj omenimo, da je podpisala grška deželna realka 85 000 K, moško in žensko učiteljske v Gradcu 64 637 K, trgovska akademija 78.400, državna gimnazija v Celju 44 778 K in grške ljudske in meščanske šole skupaj 130.364 K. Tako je doseglo složno in zavedno sodelovanje vseh činiteljev, globoko voreninjena ljubav do domovine in gospodarska prevdarnost prebivalstva pri podpisovanju na tretje vojno posojilo vspreh na katerega more biti Štajerska v resnici ponosna.

Velike tativne. V Celju so zaprli 20 letno deklo Jozefino Pillich iz Udine, ker je pri svojih gospodarjih izvršila mnogo večjih tativ. Velik del ukradenih predmetov in denarja skrila je na podstrepku neke hiše. Predmete je prodala, z denarjem pa je podpirala nekega Italijana Capellari, ki je interniran v nekem taboru. Tatvine presegajo večje svote. Le svoji gospodinji Kupka ukradla je stvari za 423 K, gospodinji Formara za 395 K itd.

Združena v življenju in smerti. Iz Sv. Urba na pri Ptiju se poroča z dne 20. t. m.: Danes sta bila tukaj pokopana zakonska Veršič, bivša posestnika na zgornjem Velovleku. Umrla sta na enem in istem dnevu. Mnogo let sta mirno skupaj živela in so ju zdaj na enem kmetskem vozu k večnemu počitku spravili.

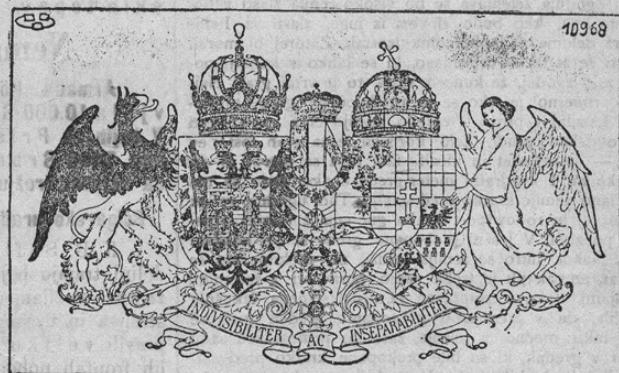
Brezvestna surovost. Na cesti v Hajdin i od gostilne Grabar naprej proti Pragerhofu je nekaj prokleta roka zopet 11 ob cesti nasajenih sadnih dreves uničila. Vsak pošten človek mora tako divjaštvo najstrožje obsojati in z vsemi močmi nato delati, da se zločince vjame ter zasuženi kazui izroči. Okrajni odbor ptujski je razpisal 100 kron na grade za tistega, ki bi uničevalca dreves naznani. Prosimo pošteno prebivalstvo, da naj v tem oziru pomaga.

Izdajalci. "Sarajevski List" objavlja imena osemdesetih prebivalcev fočanskega okraja, ki jim je vlada vzela državljanstvo v Bosni in Hercegovini, ker so se ob začetku vojne ali po nejne preselili v sovražnikovo deželo.

Modra galica. Od pristojne oblasti se je vse storilo, da se preskrbi lastnike vinogradov s potrebo modro galico (Kupfervitriol) za škropiljenje vinogradov. Kdor si hoče galice v pravem času preskrbeti, ta naj se čimpreje oglaši pri svojem občinskem predstojniku. Plačati je v naprej 3 krone za kilo vitriola. V mestu Ptuju

Novi skupni avstro-ogrski grb.

Poročali smo že natančno, da se je s cesarjevim posebnim poveljem uresničilo novi skupni grb avstro-ogrsko monarhije. Danes prinašamo sliko tega grba. Skupni grb obsega na levi strani avstrijski, na desni ogrski, v sredini pa mali grb Bosne ter Hercegovine. Spodaj je napis "Indivisibiliter ac inseparabiliter" ("Nerazdeljivo in nerazkosljivo"). Novi grb je tako lep in bode znamenje lepše in še slavnejše bodočnosti naše železne monarhije!

Das neue mittlere gemeinsame österreichisch ungar. Wappen

Proti pečenju pogač

se je v zadnjem času mnogo nastopalo. Po strokovnjaškem naziranju je pa ravno sedaj, ko je za glavo prebivalstva

določena le omejena množina moka, izdelovanje ednakostavnih, na sladkorju bogatih pogač priporočati, ker je sladkor, ki ga imamo v obilici, ne samo najboljše nadomestilo za pomanjkujoč mast v izreji, marveč je z ozirom na redilno vrednost celo cenejši nego fina moka. Pečite torej pogače po

se je oglašati pri okrajnemu zastopu in sicer do konca novembra. Opozarjamо cenjene vlogogradnike na te določbe, da ne bode v slučaju potrebe zopet toliko pomanjkanja in toliko zmešnjav kakor začetkom letosnjega leta.

Regulacija Pesnice. Velepotrebna regulacijska dela ob Pesnici so se z 21. novembrom z ruski vjetniki pričela. To delo je izredno velike gospodarske važnosti. Da se je doseglo, gre v prvi vrsti hvala velezasluženemu okrajnemu načelniku g. Ornigu, ki se že leta sem trudi za ta dela in ki je tudi zdaj porabil priliko, da se porabi ruske vjetnike v pomoč domačemu gospodarstvu.

Meni država ne zapoveduje. Pod tem naslovom prinaša organ ogrske mlinske industrije "Molnar Lapja" sledče opombe: "Te besede se čuje zdaj po deželi opetovano. Ako nočem, pa ne prodam, to je podobna taka krilata beseda. Ti pojavi kažejo, da tukaj ne pomaga noben poziv na domovinsko ljubezen, nobeno pregovarjanje in nobena dobra beseda, marveč le neizprosne odredbe. Rekviranje je neobhodno potrebno. Kdor pa svoje zaloge skriva, tega blago naj bi se zaplenilo in naj bi on poleg tega še veliko denarno globo plačal. Angliji se ni posrečilo, da bi nas izstradal; kar se pa Angliji ni posrečilo, se boda posrečilo našim producentom, ki nočajo svetovne vojne na znanje vzeti in ki odirajo na njih navezanega konzumenta. Čas bi bil, da bi vlada proti tej množici, ki noča nečesar vedeti o stvari solidarnosti in o svoji dolžnosti, z vso brezobjektostjo postopala; drugače bodo razburjanje in jeza v javnem naziranju več škode povzročilo nego vse grozovosti vojnega stanja."

Belo-plavo-rdeče barve odstranjene. Znana družba sv. Cirila in Metoda je odstranila s svojih vžigalnic tako zvane slovenske barve. Ljubljanski "Slov. narod" namreč piše: "Te dni so prišle v prodajo nove vžigalice Ciril-Metodove družbe. Oblike je ista, samo barve so druge. Mesto do sedanjega belo-modro-rdeče trobojnico so škatljice le bledo modre z belim pasom na sreli, v katerem se nahaja modri napis: Mal položi dar doma na oltac". — Torej je Ciril-Metodova družba tako zvane "slovenske" barve, ki so slučajno ednake barvam skoraj vseh naših sovražnikov, odpravila. Na Češkem so te barve že dolgo prepopovedane. Sicer pa smatra "Slov. narod" potrebnim, povedati svojim čitateljem, da Ciril-Metodova družba ni odstranila te barve prostovoljno. Torej je bila prisiljena. Barve belo-plavo-rdeče so bile torej od oblasti prevedene.

Naši vojni vjetniki v Sofiji. V preteklo sredo je dospelo v Sofijo iz Niša 400 avstrijskih vojakov, osvobojenih od Bolgarov iz srbskega vjet-

dr. Oetkerjevih receptih, dajajte nadalje svojim otrokom vsak dan take redilne in delikatne puddinge iz dr. Oetkerjevega pudding-praška z mlekom in sladkorjem. Recepti za vojne močne jedi in pekarije zastonj po dr. A. Oetkerju, Baden pri Dunaju, fabrika redilnih sredstev.

ništva. Nahajali so se v jako žalostnem stanju; mnogo jih je vsled slabe zdravniške postrežbe pohabljene. Bolgari so jih tako prisrčno in navdušeno sprejeli. Odpotovali so s 14 v Sofiji se nahajajočimi avstrijskimi oficirji čez Lom v domovino.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdje so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 27. novembra v Brežicah (svinjski sejem.)

Dne 29. novembra v Pischelsdorfu**, okr. Brežice; v Angerju**, okr. Birkfeld; v Oberdorfu, okr. Friedberg; v Neudau, okr. Hartberg; v Wenigzellu, okr. Vorau; v Weßkirchenu**, okr. Judenburg; pri Sv. Florijanu**, okr. Slov. Gradič; v Švici, okr. Maribor; pri Sv. Andrežu v Slov. Gor., okr. Ptuj; v Rogatcu**; v Öblarnu, okr. G. öbming; v Langenwangu, okr. Mürzzuschlag; pri Sv. Andrežu, okr. Lipnica; v Štrubu**, okr. Lipnica; v Gradeu (sejem s po-rabno živino).

Dne 1. decembra v Lučnah, okraj Ormož; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptaju (svinjski sejem).

Dne 2. decembra na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gradeu (konjski in klavni sejem).

Dne 3. decembra v Geisttalu, okraj Voitsberg; na Planini**, okr. Kozje; v Oberzeiring; pri Sv. Tomažu, okr. Ormož; v Pürggu, okr. Irdning; v Konjicah**; v Gradeu (sejem s klavno živino).

Dne 4. decembra v Wiesu**, okraj Ivnica; v Gasenu, okr. Birkfeld; v Wildalpen, okr. St. Gallen; Liezen; Sv. Barbara v Halozah**, okr. Ptuj; Vorderberg, okr. Leoben; Šmarje pri Jelšah**, Brežice (svinjski sejem).

Dne 5. decembra v Trbovljah, okraj Laško.

Dne 6. decembra v Fröhleiten; v Kirchot Š. Marein, okr. Gradič okolica; Wundschuh**, okr. Gradič okolica; Stallhofen, okr. Voitsberg; Felddorf**, okr. Kozje; Sevnica**; Saldenhofen**, okr. Mahrenberg; Mureck**; Traboch, okr. Leoben; Luče, okr. Arnovž; Lasnitz Lambrecht**, okr. Morau; Doberna**, okr. Celje; Edelschrott**, okr. Voitsberg; Ormož*; Št. Marein**, okr. Bruck.

* * *

Obdelovanje brazd za grah v jeseni.

Zgodnja zelenjava se bo visoko cenila zlasti v bočem letu, ker bodo dovozi iz juga, zlasti iz Italije najbrž deloma ali popolnoma izostali. Zato je morali misliti že sedaj na zelenjanu, ki se lahko v kuhinji porabi zelo zgodaj, že koncem maja, to je vrtni grah. Najbolj primerno je, ako se za to določene grede prekopaže že zdaj v pozni jeseni in pisto črez zimo ležati v neobdelani grudi. Zelo koristen je za grah fosforjev grah — superfosfat in idealfosfat; tega se natrosi 3 do 4 deke na 1 kvadratni meter gred. Enakomerno na neobdelano zemljo kratko pred setvijo. Tudi ugodno vpliva na razvoj in roditvenost graha gnojenje z lesnim peperom po zimi. V jeseni prekopane grede se po končani zimi, kadar hitro se zemlja osuši, ne prekopavajo še enkrat, ampak jih je treba samo poravnati z železnicimi grabljami. Tako so pripravne za nasad semena. Izkušnja je učila, da v pred zimo prekopani gredah grah ne raste tako močno v zelenju, zato pa prinese več sadu kakor v gredah, ki so bile prekopane kratko pred setvijo. Zato je treba že pred zimo prekopati gredne, v katerih se bo sadil grah v prihodnjem letu.

Špinaca po zimi.

Na mnogih izpraznjenih vrtnih gredah se je v jeseni nasadila špinaca, ki se je v zadnjih vlažnih tednih dobro razvijala in dala ob dnebi, ko ni bilo mesta, poleg krompirja redilno, okusno prikuho. Ko pride sneženo vreme, se seveda neha obiranje listov špinaca in se more še le zopet začeti, kadar sneg skopni. Da bo mogoče tudi po zimi pripravljati špinacično prikuho, moramo že, predno zapade velik sneg, ogradiči špinacične grede z nizkimi deskami ali krajniki in pokriti z deskami, s pokrovil zabojev ali s fizičovimi koli, da ne pride sneg bližu. Tako se lahko sneg z lopato odstrani in špinaca celo zorno nabira. Ravno tako se lahko storiti z gredami za motovilec, ki je kakor znano po zimi istotako zelo priljubljena solata.

Hlevni gnoj na gnojišču.

Ako se hlevni gnoj ne naklada primerno, se dostikrat izgubi prav mnogo najdragocenejše redilne snovi za rastline, dušika. Najmanjši izgub se je bat, aka nalagamo gnoj takoj, ko ga spravimo s hleva, na gnojišče enakomerno na široko in pustimo, da ga potepeta živali. Tako ne pride tako lahko zrak v gnoj in se tudi ne dela toliko soliterne kisline. Ako leži gnoj narabilo in pripušča zrak zraven, bo kmalu spremenil amonijak, ki je v gnuju, v soliterno kislini, ki se pa istotako lahko izgubi vsled živih bitij, ki pokončuje soliter. Zato je boje; da se zabranji tvorjenje soliterne kisline, kar lahko dosežemo s tem, da nakladamo gnoj na vlažnem in trdem prostoru, ker se s tem zadržuje zrak, da ne more priti v notranji kup gnoja. Pristop zraka tudi lahko zabranimo s tem, da pokrijemo gnojni kup z ilovko ob strani ali po vrhu, ki je treba dobro potolči. Tudi bo skrbel pametni kmet za to, da se dragoceni deli gnoja, ki jih izpere dež, ne izgubijo, ampak plodonosno porabijo za gnojnje. Poprep so polivali gnoj z gnojnico, sedaj se je pa to zopet opustilo, ker se je dokazalo da se s tem ravnanjem izgubi mnogo duška. Ako se s hlevnim gnojem na gnojišču primočno ravnava, se lahko obranjanje neprecenljive vrednosti za naše poljedelstvo, in z gnojenjem dobro vkladanega in na gnojilih bogatega gnoja se lahko doseže večja plodonosnost. Zato je vsak napreden kmet prav skrbno pripravljal hlevni gnoj na gnojišču.

Oton Brüders,
strokovni učitelj in vodja požvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Proti Italiji. Ljuti boji v prostoru med izlivom Vipave in San Martinom trajajo dan in noč naprej. Severno Monte San Michele napadel je sovražnik neprenehoma z močnimi silami. Večkrat se mu je posrečilo vdreti v naše jarke; ali v večurnem nočnem boju vrgli so ga pridi inf. regimenti št. 7 in 27 (Korošci in Štajerci) z opet nazaj. Napad Italijanov na Monte San Michele izjavili se je kakor vsi prejšni. Tudi pri San Martino divjal je boj celi dan semintja; pozne zvečer se je honvedčetam posrečilo, da so pridobile tudi tukaj naše postojanke popolnoma nazaj. Gorisko na mostičje, južni del mesta, vasi Savodna in Rupa stale so pod ljudim artil. ognjem. Več sovražnih bataljonov napadlo je pri Oslaviji. Bili so nazaj vrženi, 2 kompaniji uničeni. Dva naša letalca metalata sta bombe na Tolmazzo.

Balkan. Črnogorci bili so tudi vzhodno od Foče nazaj vrženi. Južno vzhodno od Sienice prekoračili smo črnogorsko mejo. Pri včeraj poročanem zavzetju Mitrovice vjeli smo 10.000 Srbov in zaplenili 6 možnarjev, 12 topov, mnogo vozov, streliva vsake vrste, 7 lokomotiv, 130 vagonov z mnogim vojnim materialom. V bojih pri Prištini vjelo se je 6800 Srbov in zaplenili 6 srbskih topov.

Nemško poročilo.

Armada Köveß je v bojih pri Mitrovici vjela 10.000 Srbov in zaplenila 19 topov. V bojih za Prištino in ob Sitnici vjeli smo 7400 Srbov in zaplenili 6 topov. Plezna na vojnom orožju in zalogah je znaten.

Bolgarsko uradno poročilo od 22. novembra.

K-B. Sofija, 23. novembra. V Kosovi dolini trajajo boji naprej. Zaplenili smo 6 topov za hitro streljanje, 2 poljska topova, veliko množino streliva in drugega vojnega materijala ter napravili v veliko število vjetrih. Na ostalih frontah nobene spremembe.

Srbski prestolonaslednik obkoljen?

„A z E s t“ poroča iz Niša o pogovoru z bolgarskim generalom Bojadjevom, ki je baje m. dr. dejal: Mi imamo zdaj nalog, za srbsko umikanje še odprte duri i zapreti. Ležijo med Novipazarjem in Prištino. Upamo, da bodo Srbetukaj obkolili, katerih zadnja postojanka je Goljak-Planina. Mogoče, da bode Goljak-Planina Sedan za ostanke srbske armade. Vemo, da se nahaja tam goriti srbški prestolonaslednik Aleksander in da od tam ne more več zbezati, k večjem na letalnem stroju. Ali letalni stroji so nevarni. V staris Srbiji in v Sand-

žaku bode tekoma dve tednov vse gotovo. Potem bodo tudi s Franci in Angleži gotovi postali. To tudi ne bode težavnala noga! (To poročilo ni uradno in se mora torej previdno sprejeti).

Kdo je v spodnjem telesu občutljiv in tripi na zamašenje, naj ne vzame nikdar kreko vplivajoče črevesu škode od odvajalno sredstvo, marveč le Fellerjevo milo učinkujoče, neškodljive Rabharbar-kroglijce z zn. „Elsa-kroglijce“. One povzročijo lahko odvajanje, brez da bi skrodovale čreves in so najprijetnejše odvajalno sredstvo. 6 škatlico pošte franko za 4 K 40 h edino pristne lekarne: E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg 8, 241 (Hrvatsko). Fellerjevo bolečino odpravljajo fluidi z zn. „Elsa-fluid“, 12 steklenic franko 6 kron, zamore se obenem narociši, ako se hoče imeti pri hiši zanesljivo sredstvo, ki je vsakodan hvali, ki jo je poskušal. (b)

Znana f. u. Max Böhn, Dunaj IV. Margarethenstrasse 27/1 dobila je te dni od enega svojih kupcev sledete priznjalno pismo: „Cenjeni f. u. Max Böhn, Dunaj. Po izrazitih opozorjenjih na Vašem cenjenem firmo, kupil sem začetkom vojne eno budilico Vašega fabrikata, ki sveti Čutim se dolgnega, izreči Vam polno zahvalno. O dobri sami ni izgubil nobene besede, le svečino nas vsak dan vsled svoje intenzivnosti izmenjan. Pravi čudet je imenovati, da budilica sploh še gre, ker je na maršu jako veliko trpeža. Od bojista Vas najbolje pozdravljam z velepoštenjem Franc Gstaiger, vojna počta 100.

Veselo preseñezenje za naše junake je prava Böhnova vojna ob znaku f. u. Max Böhn, Dunaj IV. Margarethenstrasse 27/51. Izdelana je tako okusno, ima dobro anker kolešje in je stalni spomin na veliko svetovno vojno. Na zahtevo dobri vsak čitalec našega lista novi ilustrirat katalog zaston in poštne proste. Za dostuje dopisnico z načetnim naslovom.

Pri vladajočem gorskem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjam na našnji inzerat Lysoform-tvornice.

Mleka je malo in dostikrat se ga ne more otrokom tolidati, kakor bi bilo to željeti. V obliki puddingov, narejeno iz dra. Oetker pudding-praska, 1/3 litra mleka, 5 dkg sladkorja, zamore se mleko stediti in vendar otroškemu organizmu začeljeno redilno sredstvo dovesti Veselje je videti, kako se otroci vsake starosti na teh puddingsh razveselijo.

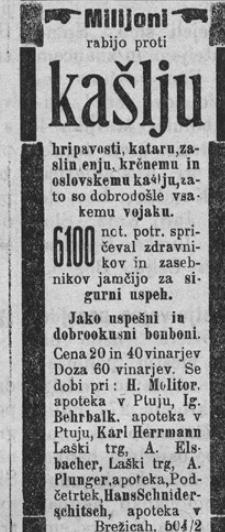
Šibove metlje

se nakupijo v večjih množinah. — Ponudbe pod navedbo cene in vposiljati ene vzorne metlje na „Material-Magazins-Verwaltung der k. k. priv. Südbahn-Gesellschaft“ v Mariboru, Kärntnerbahnhof.

Nemška štetografinjina
in strojna pisarka

začetnica, 15 let stara, ki je meščansko šolo absolvirala, išče službo pod „T.O. 3“ poste restance, Studenice pri Mariboru.

Viničar
priden in delaven se sprejme. — Vprašanje na upravo tega lista.

Gospodinja (Wirtschafterin)

se sprejme pri starejšemu posestniku. Naslov pove uprava tega lista.

Majer ali ofer

z večimi delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji takoj sprejme.

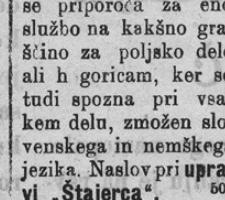
— Vprašanja na Otto Schwarzsing v Majšpergu pri Ptaju.

Kuharica,

pridna, zvesta in delavna se pod dobrimi pogoji takoj sprejme.

— L. Slavitsch, toč trgovec v Ptaju.

Pridna prodajalka za mešano blago in mlad kemi špecerijske stroke se proti dobremu plačilu takoj sprejmeta pri Friedrich Jakowitsch v Celju.